

■ Адам дарма

БЫЛО НАША — СТАЛА ВАША

Як непатрэбныя рэчы атрымліваюць другое жыццё

Увесну асабліва востра адчуваеш жаданне навесці вакол сябе парадак. Прыбраць у шафу ўсё ваўнянае і калючае, што нагадвала б пра зіму і халады, і назаўсёды расстача з тымі рэчамі, якія толькі захламляюць дом. А што далей? Проста аднесці іх на сметнік? Але вось гэтая суменка, амаль новая, магла б яшчэ доўга радаваць новую гаспадыню. Было б толькі каму аддаць... Менавіта для таго, каб непатрэбныя камусьці рэчы маглі знайсці сабе новых гаспадароў, і былі створаны адмысловыя суполкі ў сацыяльных сетках. Для адных гэта магчымасць пазбавіцца ад непатрэбнага, для іншых жа — прыкметная эканомія сродкаў.

АД ЧАРАПАХІ ДА ЗРУБА ХАТЫ

— Наша суполка «Адам дарма» (vk.com/otdam_dam_darom) існуе ўжо два гады, — расказвае яе адміністратар Анжаліка ГАНЧАРОВА. — Хацелася проста стварыць групу, у якой можна было б публікаваць толькі сумленныя аб'явы, бо зараз вельмі шмат падманаў. То чалавек прапануе рэч дарма, а потым просіць за яе грошы, то бывае так, што і рэчы ніякай няма, а аб'ява — фікцыя. Навошта так рабіць, не ведаю, але факт застаецца фактам. Сама час ад часу таксама нешта аддаю бясплатна: бо я такі ж чалавек, як і ўсе ўдзельнікі суполкі. Ёсць непатрэбная рэч — чаму б не прапанаваць яе таму, каму яна яшчэ спатрэбіцца?

Калі паглядзець, то сярод аб'яў такіх груп можна знайсці прапановы на любы густ. Вось маленькія чырванавухія чарапахі шукаюць новы дом, таму што ім не дае спакою гаспадарская кошка, а хамяка Толіка «ратуюць» ад вельмі актыўнага дзіцяці. А вось зусім новы — як сцвярджае аўтар аб'явы — пыласос, білеты на футбольны матч (якія зараз нікому не патрэбны, бо «кампанія не сабралася») і нават зруб хаты. Але больш за ўсё, канешне ж, адзення.

— Часцей за ўсё ў нашай суполцы аддаюць дзіцячае і жаночае адзенне, — расказвае Анжаліка. — Сярод удзельнікаў большасць складаюць жанчыны. Магчыма, мужчын гэта мала цікавіць. А калі ўжо больш дакладна, то вельмі шмат аб'яў пакідаюць мамы ў дэкрэце. Тут і касметыка па догляду для нованароджаных, і сумесі, і цацкі. Таксама даволі часта мы публікуем аб'явы, дзе аддаюць мэблю, бытавую тэхніку — часам у вельмі добрым стане, амаль новую. Аднак пры гэтым гаспадар можа прасіць аб самавывазе.

Сярод тых, хто аддае рэчы дарма, ёсць тыя, хто робіць гэта ўжо на працягу гадоў. І ні разу пра гэта не пашкадаваў. Бывае, што толькі так

і атрымліваецца эканоміць, калі ў сям'і складаецца цяжкая фінансавая сітуацыя, а ўлазіць у даўгі зусім не хочацца.

— Дзесьці год-паўтара таму я выпадкова наткнулася на групу, дзе людзі пакідалі аб'явы аб тым, што аддаюць пэўныя рэчы дарма, — расказвае Кацярына ЕРМАЛОВІЧ. — Вырасла дзеля цікавасці напісаць жанчыне, якая прапаноўвала кажух (па шчаслівай выпадковасці — майго памеру) за кілаграм мандарынаў для дзяцей да Новага года. Так упершыню я штосьці забрала для сябе і правярыла, што такія аб'явы — праўда. Потым не раз забірала нейкія рэчы для сваіх дзяцей і была заўсёды ўдзячна людзям, бо ў мужа з'явіліся праблемы з выплатамі на рабоце, а прасіць грошай у сяброў ці ў сваякоў не хацелася.

Кацярына прызнаецца, што быў час, калі яна забірала рэчы не толькі для сабе, але і для іншых людзей:

— Бачыла — добрыя рэчы аддаюць, а на прыкмеце ёсць сям'я,

Аляксандра ГРАМЫКА сабрала сваю хатнюю бібліятэку абсалютна бясплатна. І гэта толькі яе частка...

бяцца, то чаму б іх не аддаць. Магчыма, камусьці яны зараз больш неабходныя.

Аб тым, што падобныя аб'явы ў сацыяльных сетках — сапраўды добрая эканомія сродкаў, прызнаюць усе, хто мае ўдалы вопыт карыстання імі. Вось і Аляксандра ГРАМЫКА, якая не першы год «палюе» за бясплатнымі кнігамі, ужо сабрала вялікую хатнюю бібліятэку. «Кнігі хутка не будзе куды ставіць, прыйдзеца шукаць новую шафу», — усміхаецца яна.

— Канешне, кнігі — гэта не прадметы першай неабходнасці. Іх заўсёды ў большасці выпадкаў можна спампаваць з інтэрнэту. Але сама я не вельмі люблю чытаць з экрана. Таму і ганяюся за папяровымі кнігамі. А паколькі новыя выданні цяпер дарагія, эканомлю на тым, што людзі гатовыя аддаць бясплатна. Бо я малады спецыяліст і грошай, зразумеў, у мяне не так многа.

Чаму кнігі аддаюць? Гэта ўжо іншае пытанне. Камусьці яны проста не патрэбны: наводзіў дома парадак, знайшоў — вырашыў аддаць. Хтосьці пераязджае і не можа ўзяць з сабой усю хатнюю бібліятэку. Сітуацыі на самай справе бываюць розныя.

АСЦЕРАГАЙЦЕСЯ МАХЛЯРОЎ

На жаль, нават у такой справе, як аддаць рэч дарма, можна натрапіць на ашуканцаў. Першая катэгорыя — тыя, хто пад кожнай аб'явай піша «забяру». Відавочна, што такіх асобаў у суполках ужо ведаюць —

па той колькасці каментарыяў, якія яны пакідаюць у надзеі займець тую ці іншую рэч. Лагічна і тое, што чалавеку не можа быць патрэбна абсалютна ўсё: ад старых гузікаў да непрацуючага тэлевізара.

— Фізічна столькі не трэба чалавеку, — упэўнена Анжаліка Ганчарова. Куды ён гэта дзене — незразумела. Але тут ужо хутчэй пільнасць таго, хто аддае, адыгрывае важную ролю. Ці мець справу з такім чалавекам?

Другая катэгорыя — гэта тыя, хто забірае рэчы бясплатна, а потым перапрадае іх. Такая гісторыя адбылася з Яўгеніяй АЛЯХНОВІЧ, якая праз групу ў сацыяльнай сетцы аддавала туфлі:

— Усё было добра. З дзяўчынай, якая адгукнулася на маю аб'яву, мы сустрэліся. Якое ж было маё здзіўленне, калі праз тыдзень я ўбачыла ўжо ў іншай суполцы, як яна прадае туфлі, якія я ёй аддала. Мне стала непрыемна. Я пажадала ёй паспехаў у продажы і паспрабавала больш не ўспамінаць пра гэту сітуацыю.

ЗАБЯРЫЦЕ ПЕЛЬМЕНИ, КАБ НЕ ПРАПАЛІ

Асобны від дабрачыннасці і яшчэ адна магчымасць аддаць тое, што табе больш не трэба, іншаму — фудшэрынг. Рух, які вельмі папулярны на Захадзе, пачаў актыўна развівацца і ў Беларусі. Фудшэрынг дазваляе дзяліцца ежай з іншымі людзьмі, каб яна не прападала.

У адной з суполак «Фудшэрынг. Адам дарма ежу. Мінск» (vk.com/foodsharing_minsk), як высветлілася,

Вось гэты пірог і стаў маёй першай спробай у фудшэрынг.

якой бы гэта спатрэбілася. Бывала, для дзетак так збірала дапамогу ў дзіцячы дом.

Яшчэ адна карыстальніца сацыяльных сетак, Анастасія ПРАХОУНІК, дзеліцца сваім удалым вопытам. Калі табе аддаюць рэч, а да яе — падарунак. Проста так, таму што «людзі добрыя»:

— Неяк я бясплатна забірала корм для рыбак. Прыехала па аб'яву, даю шакаладку, каб падзякаваць, а мне кажуць, што не трэба, ды яшчэ і кактус працягваюць у прыдачу — у якасці падарунка. А наогул, лічу, што калі рэчы ў добрым стане і яны табе ўжо не спатрэ-

Абаронім прыроду ад смецця... пад музыку

ЭКОЛАГІ СТВАРЫЛІ КАРТУ БРУДНЫХ МЕСЦАЎ

Некалькі гадоў таму я разам з сяброўкай удзельнічала ў сусветнай экалагічнай акцыі «Зробім!», якая ў нашай краіне ладзіцца вясной і восенню па выхадных. Мы разам з іншымі валанцёрамі (сярод якіх было шмат сем'яў з дзеткамі) ачысцілі ад смецця «адпачывальнікаў» біялагічны заказнік Сціклёва. Вынеслі адтуль некалькі дзясяткаў вялізных мяшкоў! Падчас прыборкі-экспедыцыі незвычайна цікавыя рэчы нам расказваў Аркадзь Скуратовіч з Інстытута эксперыментальнай батанікі! Сонца, сосны, свежае паветра, рэальная карысць, душэўная гарбата і цудоўныя людзі. Вось гэта выхадныя!

У кожнага з вас ёсць магчымасць таксама правесці выхадныя з карысцю. Так, 30 красавіка валанцёрскія акцыі па прыборцы лясоў, заказнікаў, берагоў вадаёмаў пройдзе па ўсёй краіне: у Брэсце, Магілёве, Пінску, Маладзечне, Скідзель, Браславе і іншых гарадах і вёсках. Кропкі, у якіх запланаваныя добрыя справы, можна знайсці на сайце letsdoit.by.

— Каб далучыцца да прыборкі, трэба проста выбраць месца на карце ці ў онлайн-табліцы і прыйсці

туды ў рабочым адзенні і з цудоўным настроем, — кажа адна з арганізатараў акцыі «Зробім!» Хрысціна ЧАРНЯЎСКАЯ. — Мяшкі для смецця і пальчаткі мы дадзім бясплатна.

Акцыі «Зробім!», як правіла, праходзяць у забаўляльным і адукацыйным фармаце. Напрыклад, у мінулыя суботу ў Мінску ў яблыневым садзе па вуліцы Рафіева смецце прыбіралі пад музыку. А пасля пілі гарбату з прысмакамі і слухалі аповед біёлага пра пладовыя дрэвы. Затым дырэктар кампаніі «Садовая калекцыя» Уладзімір Смольскі раздаў усім ахвотным саджанцы. І прапанаваў далучыцца да акцыі «Маё дрэва», зрабіць своеасаблівы падарунак зямлі — пасадзіць па яблыні. «Гэта будзе ваша дрэва, вы зможаце прыязджаць да яго, глядзець, як яно расце, даглядаць».

«Зробім!» — гэта частка сусветнага валанцёрскага руху «Let's Do It!», у які ўваходзіць 16 мільёнаў чалавек па ўсім свеце. Легась у Беларусі ў прыборках паўдзельнічала больш як 20 тысяч добраахвотнікаў з 53 населеных пунктаў. Далучайцеся і вы!

Надзея ДРЫЛА. dryla@zviazda.by

Удзельнікі акцыі «Зробім!» у Магілёве